

Česká školní inspekce
Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Klíček, o.p.s.

Donovalská 1863, 140 00 Praha 4 - Chodov

Identifikátor školy: 600 001 121

Termín konání inspekce: 8. – 11. březen 2005

Čj.:	01 1268/05-5115
Signatura:	oa4cy340

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Klíček je obecně prospěšnou společností, jejím zřizovatelem je Sdružení příznivců netradiční školy, Donovalská 1863, 140 00 Praha 4. Do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení byla zařazena k 1. září 1993. Podle platného Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení sdružuje soukromou základní školu s kapacitou 126 žáků a školní družinu s kapacitou 70 žáků. Je fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. V tomto školním roce poskytuje v 1. – 9. ročníku vzdělání 126 žákům podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20.

PŘEDMĚT INSPEKCE

1. Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání na 1. stupni a v povinných předmětech matematika, fyzika, chemie 2. stupně k datu inspekce
2. Průběh a výsledky vzdělávání vzhledem ke schváleným učebním dokumentům na 1. stupni a v povinných předmětech matematika, fyzika, chemie 2. stupně k datu inspekce
3. Tematicky zaměřená inspekce „Přijímací zkoušky na střední školy“

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogický sbor je převážně tvořený mladými pracovníky s krátkou učitelskou praxí. Školu si vybrali, protože jim konvenovala její filozofie jako „centrum setkávání a živé diskuze mezi žáky, pedagogy i širokou veřejností“. Podmínky odborné kvalifikace stanovené školským zákonem splňuje většina ze sledovaných vyučujících. Z osmi, u nichž proběhly hospitace, jsou dva bez vysokoškolského vzdělání (z toho jedna studuje 10. semestr pedagogické fakulty). Skladba úvazků je ve vztahu k aprobaci i zájmům učitelů promyšlená.

Ředitelka jmenovala svoji zástupkyni, na kterou vhodně delegovala část pravomocí. Vymezené kompetence umožňují efektivní řízení školy. V kvalitně vypracovaném organizačním řádu jsou jasně stanoveny povinnosti obou vedoucích pracovníků i povinnosti, odpovědnost a práva pedagogických pracovníků. Součástí organizačního řádu jsou vnitřní řády učeben, přehledné schéma organizace řízení ZŠ Klíček, vnitřní směrnice ředitelky školy a popisy pracovních činností podle pracovních funkcí.

Zaměstnanci jsou v potřebném rozsahu informováni při jednáních pedagogické rady a pracovních poradách, z týdenních plánů, nástěnek a intranetu. K přenosu informací slouží také osobní příhrádky vyučujících a vzájemný každodenní kontakt s vedením školy. Informační systém vůči zaměstnancům plně vyhovuje potřebám školy.

Pedagogická rada se účelně zabývá organizačními záležitostmi s konkrétní a termínovanou osobní zodpovědností, pedagogickou problematikou, hodnotí výsledky výchovy a vzdělávání žáků. Vzhledem k malé velikosti školy metodické orgány nejsou ustanoveny. Jejich činnost plně nahrazují pravidelné výjezdní semináře i workshopy. Mají vzdělávací funkci a jsou organizovány se zaměřením na rozmanitá odborná témata, která jsou pro vyučující důležitá z hlediska cílů vzdělávání a formování klíčových kompetencí žáků.

Ředitelka i její zástupkyně vytvářejí příznivé pracovní podmínky pro své zaměstnance. Snaží se formovat klidné a přátelské školní prostředí. Cenná je vzájemná spolupráce vyučujících, kteří operativně řeší pedagogické i výchovné otázky. Systém uvádění nových a začínajících učitelů je účinný. Ředitelka pro ně zajišťuje kvalitní vzdělávání, a tím přispívá k jejich profesnímu růstu. Rozsah dalšího vzdělávání, které ředitelka maximálně podporuje, se řídí

zájmem vyučujících a potřebami školy. Úsilí vynaložené na odborný a pedagogický rozvoj učitelů se vyplácí, důkazem je zlepšení výuky, kterého škola v hodnoceném výběru předmětů dosáhla.

Kontrolní činnost, na níž se podílejí ředitelka i její zástupkyně, je kvalitní, konkrétní a v praxi důsledně realizovaná. Vychází z podrobných plánů kontrolní a hospitační činnosti. Hodnocení a analýza sledované výuky jsou kompetentní, objektivní a vůči učitelům motivující, samozřejmostí jsou přijímaná opatření.

Personální podmínky vzdělávání umožňují realizovat zvolený vzdělávací program a podporují rozvoj osobnosti žáků. Ve sledované oblasti jsou hodnoceny jako vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola se nachází na okraji sídliště v klidném prostředí obklopena zahradou. Pavilónová budova, původně určená pro mateřskou školu, prošla od minulé inspekce výrazným vývojem. Všechna nefunkční rezidua charakteristická pro mateřskou školu byla odstraněna a promyšlenou rekonstrukcí byly vyřešeny nové žákovské šatní prostory, WC, keramická dílna, informační centrum, sborovna, šatna pro učitele, kancelář zástupkyně ředitelky a především odpočinková, relaxační a společenská zákoutí pro děti zvaná „salónky“. Žáci se mohou obsloužit v čajových koutcích nápoji a v tzv. Sovíně (prostor naplněný naučnou a krásnou literaturou, přírodninami, fotografiemi, výrobky žáků atd.) získat inspiraci a nápady. Intimita a útulnost celé školy evokující domov vytvářejí klidné, bezpečné prostředí.

Žáci na 1. stupni obývají kmenové třídy maximálně uzpůsobené jejich potřebám, včetně kobereců, pohovek i houpací sítě. Zařizování novým nábytkem je postupné, starší nábytek je renovován a barevně přizpůsoben celkovému ladění tříd. Výzdoba všech učeben průběžně dokumentuje školní i mimoškolní život dětí i výsledky jejich vzdělávací činnosti. V každé učebně je k dispozici počítač, který žáci naprosto běžně využívají, taktéž i počítače v informačním centru. S pomůckami, kterými škola disponuje, pracovali s přehledem a zájmem, vždy v duchu probíraného učiva.

Přírodovědné předměty jsou realizovány v kmenových třídách, zařízených starším nábytkem, část výuky matematiky probíhá v informačním centru, kde žáci účelně pracují s výukovým softwarem. Předměty chemie a fyzika jsou ve škole uskutečňovány pouze se základním vybavením materiálních didaktických prostředků. Pro vyučování matematiky je dostatek učebních pomůcek, řadu z nich si vyučující připravují sami na základě svých dosavadních pedagogických zkušeností.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat zvolený vzdělávací program. Ve sledované oblasti jsou velmi dobré s výjimkou chemie a fyziky, kde jsou dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Škola poskytuje vzdělání podle vzdělávacího programu Obecná škola. Učivo hodnocených předmětů odpovídá platným osnovám. Rozvrh hodin a reálná výuka jsou v souladu s učebními plány.

Povinná pedagogická dokumentace (třídní knihy, evidence osobních údajů prostřednictvím třídních výkazů a katalogových listů) je vedena průkazně. Zástupkyně ji pravidelně kontroluje a při zjištěných nedostatcích ukládá opatření vedoucí k jejich nápravě.

Rozvrh hodin je vypracován v souladu s platnou vyhláškou, respektuje kritéria školní psychohygieny. Školní řád vhodně konkretizuje práva a povinnosti žáků a obsahuje velmi dobře zpracovaný klasifikační řád v intencích školského zákona.

Informační systém vůči rodičům a žákům je vysoce efektivní. Rodiče žáků jsou informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání především v konzultačních hodinách, které mají pracovní charakter - setkávají se zde pedagog, rodič i žák a společnou reflexí posouvají úroveň vzdělávání k stanoveným cílům. V podobném duchu jsou vedené „školničky“ pro 1. až 4. ročník, kde žáci zveřejňují svá sebehodnocení a učitelky jednou za měsíc slovně hodnotí jejich výsledky učení. Další informace rodiče čerpají z informačního panelu školy, webových stránek, portfolií žáků a žákovských knížek, které jsou zavedeny od 5. ročníku.

Kvalitní program protidrogové prevence je rozpracovaný do tematických plánů. V praxi jej učitelky naplňují vytvářením sociálních a komunikativních dovedností, zvládnutím stresových situací a posilováním sebeúcty a sebedůvěry jednotlivých žáků. Efektivita protidrogového programu se reflektuje průběžně i při jednáních pedagogické rady.

1. stupeň

Výuka ve všech třídách byla velmi pečlivě připravena a promyšlena do nejmenších detailů. Vyučovací celky byly strukturovány s ohledem na cíle vzdělávacího programu, filozofii školy a především aktuální potřeby žáků. Vzdělávací i výchovné cíle jednotlivých hodin byly přiměřené, učitelkami prezentované zajímavým a inspirativním způsobem a dětmi většinou s nadšením přijímané.

Organizace a struktura jednotlivých hodin vycházela z moderních, interaktivních a tvořivých forem a metod výuky. Krédem každé hodiny bylo úvodní naladění žáků zařazením komunikačních kruhů, vstupováním učitelky do role či asociacemi na dané téma. Další výběr činností vždy respektoval individualitu dítěte. Řízený rozhovor, samostatná práce, práce ve dvojicích nebo skupinách byly ze strany vyučujících strukturovány tak, aby se žáci aktivně zapojili do vyučování, mohli uplatňovat své zkušenosti a rozvíjet schopnost rozhodovat se. Pracovali s informacemi, řešili problémy a současně s naukovou složkou vzdělávání byla formována jejich fantazie a tvořivost. Nahodilá modelace skupin i dvojic (v celé výuce se žáci seskupovali jen podle svého výběru) není pro aktuální vnitřní cíle výuky vždy efektivní. V ojedinělých případech učitelky nevystihly rovnováhu mezi výchovnou a vzdělávací složkou na úkor přiměřené náročnosti učiva.

Vyučující důsledně vycházely z mezipředmětových vztahů, zkušeností a dovedností dětí, a tím je účinně motivovaly. Vedle toho měly stále na paměti rozvoj emoční a sociální inteligence žáků, který se promítal do motivačních postupů, vesměs pozitivně přijímaných. Učitelky zdůrazňovaly pokrok jednotlivých dětí, zdůvodňovaly svá formativní hodnocení a nenásilným způsobem žáky vedly k vlastnímu sebehodnocení. Ti se nebáli říci svůj názor a poměrně přesně formulovali své pocity i soudy. V jediném případě převážila formální preciznost vyučovacího celku nad jeho vnitřním obsahem. Ale i zde měli žáci možnost sdělit svůj pocit z hodiny, který přesně popisoval její průměrnost.

Kvalitní mezilidské vztahy a jasná pravidla chování a komunikace spoluvytvářejí podnětné a vstřícné prostředí pro vzdělávání. Vzorce chování učitelek, jejich vnitřní zaujetí a stále hledačství vytvářejí nejlepší předpoklady k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni jsou hodnoceny jako velmi dobré.

2. stupeň – skupina přírodovědných předmětů (matematika, fyzika, chemie)

Ve skupině přírodovědných předmětů je výuka zodpovědně plánována. Pedagogové s ohledem na zvolené vzdělávací cíle a předchozí znalosti žáků přiměřeně volí obsah učiva, k němu využívají v matematice a fyzice vhodné učební pomůcky a poskytují tak dětem nezbytnou názornou podporu. Bezprostřední příprava na výuku chemie nebyla promyšlená, což se projevilo mj. i v malém uplatnění materiálních didaktických prostředků.

Výuka matematiky má optimální vnitřní členění, frontální formy vzdělávání efektivně doplňují kooperativní činnosti. Využívány jsou rozmanité výukové metody (např. řízený rozhovor, diskuse, práce s učebnicí, s geometrickým výukovým softwarem, písemné procvičení, geometrické modelování, názorná demonstrace). Výklad nového učiva je srozumitelný, věcně i odborně správný, doplňovaný aktivizačními dotazy, při kterých žáci uplatňují své zkušenosti. Vyučující s nimi v průběhu samostatného či skupinového plnění úkolů trpělivě konzultují vzniklé dílčí problémy. V matematice často dochází k individuální práci s dětmi, k využívání problémových úloh, které rozvíjejí jejich tvořivost a logické myšlení. V chemii a fyzice se projevily dílčí nedostatky ve vedení výchovně-vzdělávacího procesu - problémy s účelnou organizací hodiny, volbou efektivních metod výuky, přesnou formulací otázek a pokynů. Žáci se mnohdy s těžkostmi pokoušeli uhodnout, co mají řešit.

Účinnou motivaci spoluutvářejí učitelé svým osobním zaujetím, aplikací vhodných příkladů z praxe, mezipředmětových vztahů (matematika-fyzika) a žákovských pokusů (fyzika). Vyučování probíhá v příjemné atmosféře, kterou podporuje kultivované vystupování a vyjadřování obou pedagogů. Jejich partnerský přístup umožňuje dětem v častých diskusích vyjádřit svůj názor. Komunikace je založená na vzájemném respektování a dodržování stanovených pravidel chování.

Učitelé vedou žáky k sebehodnocení. Průběžné hodnocení, ocenění pokroku i konkrétní posouzení výkonů je uplatňováno pouze při vyučování matematiky. V ostatních předmětech děti neměly úplnou zpětnou vazbu, v závěru některých hodin chybělo utřídění učiva, zhodnocení žákovských aktivit i splnění vytyčených cílů.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině přírodovědných předmětů jsou pozitivně ovlivněny vynikající úrovní výuky matematiky, celkově jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola ve svých rozvojových dokumentech deklaruje konkrétní cíle (efektivní výuka, atmosféra školy, týmová spolupráce, řešení problémů atd.), jejichž společným jmenovatelem je zaměření na rozvoj osobnosti dítěte. Úspěšnost dosahování jednotlivých cílů je předmětem promyšlené autoevaluace: k cílům jsou přiřazeny vhodné nástroje zjišťování stavu - pozorování, absolventské práce žáků, workshopy, hospitace, dotazníky aj. K průběžnému monitorování pokroku dětí slouží mj. individualizované testy, jejichž obsah odpovídá osnovám zvoleného vzdělávacího programu (kladem testů je jejich výrazná motivační funkce – s chybou žáka se pracuje jako s příležitostí, jak mu ukázat cestu k cíli). Stručný souhrn výsledků je zformulován v dokumentu „*Evaluace školy*“, který škole, jejímu zřizovateli i dalším partnerům poskytuje věrohodnou zpětnou vazbu o naplňování stanovených priorit.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni a v přírodovědných předmětech 2. stupně vzhledem k vzdělávacím dokumentům mají celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu inspekce byla provedena tematicky zaměřená inspekce s názvem „Přijímací zkoušky na střední školy“. Její výsledky budou zpracovány do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT pod čj. 14 407/99-21 dne 26. února 1999 s platností od 1. února 1999
2. Protokol o provedení změny v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. SINE/2003-21 ze dne 20. ledna 2003
3. Jmenovací dekret ředitelky školy vydaný *Obecně prospěšnou společností Základní školy „Klíček“* se sídlem Donovalská 1863, Praha 4 ze dne 28. února 2002 s účinností od 1. března 2002
4. Jmenovací dekret zástupkyně ředitelky školy vydaný ředitelkou školy dne 1. března 2002
5. Učební plány a osnovy vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12035/97-20
6. Třídní knihy všech tříd 1. – 9. ročníku ve školním roce 2004/2005 k termínu kontroly
7. Třídní knihy tříd 5. – 9. ročníku ve školním roce 2003/2004
8. Třídní výkazy a katalogové listy žáků všech tříd 1. – 9. ročníku ve školním roce 2004/2005 k termínu kontroly
9. Školní řád platný ve školním roce 2004/2005, klasifikační řád ze dne 31. ledna 2005
10. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2004/2005 k termínu kontroly
11. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2004/2005 k termínu kontroly
12. Personální dokumentace vedení školy a učitelů zajišťujících výuku hodnocených předmětů - školní rok 2004/2005
13. Organizační řád a schéma organizace řízení ZŠ Klíček, o.p.s. ze dne 29. srpna 2003 platné od 1. září 2003
14. Organizační statut ZŠ Klíček, o.p.s. ze dne 29. listopadu 2000
15. Plán kontrolní činnosti ředitelky ZŠ Klíček, plán kontrolní činnosti zástupkyně ředitelky a plán hospitační činnosti na školní rok 2004/2005
16. Strategický plán rozvoje pro období 2002-2006
17. Vnitřní směrnice vydané ředitelkou školy ZŠ Klíček, o.p.s.
18. Žákovské knížky žáků 5., 7. a 9. ročníku, „školníčky“ žáků 4. ročníku
19. Písemné práce z matematiky žáků 8. a 9. ročníků, absolventské práce žáků 9. ročníku
20. Inspekční zpráva čj. 010 911/00-2401 z června 2000

ZÁVĚR

Ředitelce se podařilo stabilizovat pedagogický sbor, který kvalitně realizuje zvolený vzdělávací program a naplňuje filozofii školy. Vedoucí pracovníce optimálně využívají kvalifikaci vyučujících a zároveň podporují jejich další profesní rozvoj. Ředitelka má jasnou koncepci řízení, vytváří příznivé podmínky pro výchovně-vzdělávací práci a seberealizaci zaměstnanců. Organizační struktura je přehledná, kompetence pracovníků jsou přesně vymezené a podporují účelnou spolupráci. Informační systém školy je funkční, plně vyhovuje jejím potřebám. Účinnost přímé kontroly pedagogického procesu a systematického vedení učitelů s krátkou pedagogickou praxí kladně ovlivňuje kvalitu výchovně-vzdělávací práce.

Všem zúčastněným stranám, které ovlivňují vzdělávání (žáci, vyučující, vedení školy, zřizovatel a rodiče) se podařilo vytvořit školu rodinného typu i v oblasti materiálně-technických podmínek. Inspirující, pohodlné a především bezpečné prostředí s náležitým vybavením učebními pomůckami a informačními technologiemi (kromě fyziky a chemie) vytváří předpoklady pro úspěšné studium.

Základní škola Klíček, o.p.s. nabízí klidné a přátelské prostředí, v němž se každé dítě vzdělává podle svých individuálních vzdělávacích možností a potřeb. Při vyučování jsou respektovány učební osnovy. Pedagogové promyšleně aplikují rozmanité výukové metody a formy, v rámci kterých žáci řeší přiměřené problémy, učí se tvořivě myslet, účinně komunikovat, spolupracovat a objevovat.

Vývoj školy od předchozí inspekce (červen 2000) doznal pozitivních změn v oblastech personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání i ve výchovně-vzdělávacím procesu.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Pro účely poskytování dotací ve smyslu § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je škola hodnocena jako lepší než průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Křest'anová	J. Křest'anová v.r.
Členka týmu	Mgr. Marie Poesová	M. Poesová v.r.
Členka týmu	Mgr. Emílie Prokešová	E. Prokešová v.r.
Člen týmu	Mgr. Zdeněk Bělecký	Z. Bělecký v.r.

V Praze dne 21. března 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. 4. 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Kašová, ředitelka školy

Jitka Kašová v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obecně prospěšná společnost Základní školy „Klíček“, Donovalská 1863, 140 00 Praha 4	2005-04-20	01 1268/05-5115
Školská rada: - nebyla ustavena	--	--

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.